

BOKOR JUTTA SZÜLETÉSNAPJÁRA

**Operaénekes, a Magyar Állami Operaház nagykövete,
a Rákoshelyi Bartók Zeneház kuratórium elnöke.**

„1955. október 2-án születtem Budapesten. Zenei tanulmányaimat 6 éves koromban kezdtem a XVII. kerületben zongora-szolfézs szakon, s rengeteg kórusban, kamara –vegyes kórusban énekeltem. Zeneakadémiai tanulmányaimat Ónody Kiss Márta tanárnőnél végeztem. Zenetörténet tanárom az Akadémián Kroó György, Batta András és Kovács Sándor voltak.

Az opera tanszakot az Operaház akkori főrendezőjénél Mikó Andrásnál végeztem. Számos külföldi kurzuson vettem részt: Hanne Lohre Kuhse, Evgeni Nesterenko, Normann Shatler, Geszti Szilvia, Lohre Fischer.

A Magyar Állami Operaházhoz 1983-ban kerültem, de mint zeneakadémista a Carmen Mercédesével 1982-ben debütáltam. 1985-ben II. díjat nyertem a Singer of the World Competition-on Cardiff-ban.

Számos országban felléptem (Montreal Opera – Mozart: Don Giovanni – Zerlina; Bécs: Wiener Volksoper: Mozart: Varázsfuvola II. dáma; Flotow: Martha (ezt Budapesten is énekeltem); Nicolai: Windsori vígnők; Johann Strauss: Denevér – Orłowski (Bécs-Budapest/; Siegfried Matthus: Die Gedankstimme des Cornets bemutató.

Budapesti fő szerepeim: Puccini: Pillangókisasszony: Suzuki; Mozart: Varázsfuvola; Titusz kegyelme: Sesto; Annio; Figaro házassága: Cherubino – Marcellina; R. Strauss: Rózsalovag címszerep; Composit/ Budapest-/ Verdi:

Végzet hatalma: Preziosilla; Humperdinck: Jancsi és Juliska: Jancsi; Offenbach: Hoffmann meséi: Miklós stb.

Vendégszereztem Prágai Állami Opera: Verdi: Aida, Amneris; Bizet: Carmen (Budapesten és Brno-ban is), Ponchielli: Gioconda, Laura stb. Japánban három alkalommal jártam több mit harminc városban: Oratórium repertoárom Bach passióktól, kantáktól a kortárs oratóriumokig terjed. Ezeket a koncerteket számos CD is őrzi. Dalrepertoárom hasonlóan Mozart, Beethoven, Mahler, Brahms, Schumann, Schubert, Muszorgszkij, Shostakovics, Bartók, Kodály, Sugár, Kósa, stb. CD-im: János Passio; Mozart: Koronázási mise (Ferencsik), Beethoven: C-dúr mise (Erdélyi), Mendelssohn: Szentivánéji álom (Fischer Ádám). Szóló CD-k: Aranyfelhő – kortársdalok, Goldmark dal/ első világpremier a teljes hagyatékot felvásároltam/ CD; Kósa György dal CD. Opera CD-k: Parsifal – Ferencsik; Giordano Fedora (Patane).

Kitüntetésem, díjaim:

Singer of the World II. díja (Wales) – 1985

Bartók–Pásztory-díj –1988

Podmaniczky-díj – 2007

Budapestért díj 2008

Rákosmente díszpolgára 2010

Artisjus 2010

A Magyar Rádióban 7 éven át komolyzenei műsorvezető voltam az MR3 Bartók adón (Muzsikáló délután), a Petőfi adón A Múzsák neveletlen gyermekei és a Zenesarok voltak állandó műsoraim /heti rendszerességgel/.

2005-ben Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata felkért a Rákoshegyi Bartók Zeneház Kuratóriumának elnökségi tisztére. A kuratóriumvezetés kezdetben kevés munka volt, ma már a működéshez szükséges napi összeg előteremtése is feladatom lett. Éves szinten, Rákosmente Önkormányzata 5 millió Ft-ot biztosít, a többi összeget pályázatok megírásával és egyéni szponzorok megszerzésével teremtem elő. Magam is szponzora vagyok a közalapítványnak, mivel, ha, elfogy a pénz, gyakran 6 hónapon át térítésmentesen dolgozom, Férjem, Szántó György fotóriporter (Magyar Demokrata/ a Rákoshegyi Bartók Zeneház fotódokumentációjának elkészítésében segít.

PORTRÉK-INTERJÚK

RÁKOSHEGYI ALKOTÓHÁZ - KÖZÖNSÉGNEVELŐ PROGRAMOKKAL. BOKOR JUTTA ÉRTÉKTEREMTÉSÉRŐL, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉSÉRŐL, S EGY HETVEN ELŐADÁST MEGÉLT KORTÁRS OPERÁRÓL (RÉFI ZSUZSANNA) (PDF)

KÉP- ÉS HANGFELVÉGTELEKKEL GAZDAGON ILLUSZTRÁLVA

(Parlando 2023/1.)

„A PÉNZ MARKÁBAN ESZKÖZZÉ SILÁNYUL A MŰVÉSZET!”

Pályakép Bokor Juttáról¹

Elszántművész. Tudatos törekvésű: nem tekintget sem jobbra, sem balra, nem várja ölbe tett kézzel a sikert. Megtapasztalta: ezen az egyre kiélezettebb, küzdelmes, tisztátalanságot sem nélkülöző pályán csak önmagára számíthat. A tehetséget mindenkor próbára tevő időben a tehetségére. És kitartására... Rövidre vágott, fekete haja fiúsan kihívó, tekintete fürkésző. A színpadon máshol ártatlan pillantású ifjú Cherubin, hol szerelmes Octavian, vagy csintalan Nancy, huncut Rosina... Újabban méltóságteljes Amneris, vérforraló Carmen. Utóbbi szerepeiben a hazai közönség nem láthatta... Úgy látszik, Bokor Jutta sem próféta a saját hazájában. - Mikor szerette meg az éneklést? - Talán még az általános iskolában, ahol az énekkar tagjaként szebbnél szebb kórusműveket ismertem meg. Reálisan gondolkozó szüleim azonban nemigen vették komolyan énektanulási szándékomat, ezért a konzervatórium helyett nyelvszakos gimnáziumba jártam. Orosz-angol nyelvvizsgával a zsebemben mégis a Zeneművészeti Főiskolával próbálkoztam. Nem vettek fel. Elmentem idegenvezetőnek, majd tolmácsnak s voltam fordító is. Harmadik nekifutásra végül is felvettek az Akadémia énektanszakára. A köztes évek sem voltak haszontalanok: időközben megtanultam németül. Könnyen és örömmel tanulom ma is a nyelveket...

– *A főiskolán Ónodi Márta keze alá került. Kezdetől elhatározottan mezzoszopránként kezelte?*

– *Nem. Elég sokáig tartott, míg végül eldőlt, merre is haladjon a képzésem. A tanárnőm a mezzót erőltette. Nyesztyerenko kurzusai is e képzési irányt erősítették. A végső lökést Mikó Andrástól kaptam, aki egyértelműen a mezzo felé irányított.*

– *Ha jól emlékszem, még főiskolásként debütált az Erkel Színházban...*

---

¹ Operaélet 1996/5.

– Igen, a Carmen Mercedese szerepében. Akkoriban még kissé világos volt a hangszínem. Az operavizsgáimon énekeltem ugyan Santuzzát, de később A rózsalovag Octaviánját és a Così Dorabelláját is. Ez utóbbi két szereppel diplomáztam 1983-ban.

– *Amit operaházi szerződés követett. Hangja, külseje, színészi játéka egyaránt arra predesztinálta, hogy a nadrágszerepek specialistája legyen.*

– Kimondottan kedvemre volt e szerepkör. Cherubin, Octavian, Miklós a Hoffmann meséiben, Jancsi Humperdinck operájában, Stefano a Rómeó és Júliában, a Titus kegyelme Sextusa és Anniusa, a Borisz Fjodora, az Ormindo Nerillga..., mind nélkülözhetetlen lépés volt pályámon. Akadtak persze szoknyás kirándulásaim is: a Márta Nancyje, az Anyegin Olgája, a Cigánybáró Cziprája, az Angelica tanító nővére és egyik kedvencem, Rosina.

– *Itt álljunk meg egy pillanatra! Rosina a mezzokoloratúrok szerepálma...*

– Nem vagyok, nem is voltam mezzokoloratúr. A szerep miatt megtanultam a szükséges koloratúrtechnikát, de soha nem vágytam például a Hamupipőke címszerepére. Szerencsére tíz évig nem gyötörtek drámai szerepekkel, így túlzott terhelések nélkül érett be a hangom. Az első „keményebb” szerepem Preziosilla volt A végzet hatalmában.

– *Énekelte viszont Zerlinát(!) Montrealban. Ez hogyan lehetséges?*

– Pályakezdőként a walesi Cardiffban tartott énekversenyen, másodikként végeztem. Ott kaptam a felkérést. A rendezőnek ugyanis az volt az elképzelése, hogy Zerlina nem könnyű szubrett, hanem a két szoprán mellett sötétebb hangú, vérbő parasztlány, aki - bocsánat a kifejezésért! - hülyíti a férfiakat. Éreztetnem kellett, hogy Zerlina valamennyi cselekedetében benne van: férjhez menni mindenáron! Csodálatos két hónapot töltöttem Montrealban, igazi nemzetközi társulatban. A versenynek más „haszna” is volt: két lemezt készítettek velem, videokazettán pedig rögzítették a verseny egész folyamatát. A második helynek köszönhetem, hogy Reykjavíkban egyik szólistája lehettem Verdi Requiemének. További kihatásaként meghívást kaptam a bécsi Volksoperbe, ahol három évig vendégeskedtem. Énekeltem A varázsfuvolában, a Mártában, A denevérben és egy rendkívül érdekes kortárs operában, Siegfried Matthus kompozíciójában. A szerző, akivel sikerült személyesen is megismerkednem, olyan opera komponálását tervezte, amelyet Ausztria, Németország és Magyarország egyszerre mutatna be, a nemzetközi énekesgárdát egymás között cserélve. Nagy kulturális összefogásról álmodott. Tudomásom szerint Budapesttel is tárgyalt, aztán abbamaradt a tervezés...

Sajnálom, mert kitűnő zeneszerző, jól énekelhető, izgalmas operája igazi közönségsiker volt Bécsben.

– *Bécs kedvező hely pályakezdő karrierhez...*

– Nem szeretem a karrier kifejezést. Én inkább pályaeépítésnek nevezem. Sajnos, akkor még igen gyakorlatlan voltam, nem ismertem a szerződtetések „játékszabályait”, nem volt senki, aki irányított volna, így hát, amikor itthon kiosztották rám Octaviant, siettem haza. A karrier - szerintem - nemcsak azon múlik, hogyan énekelsz. Személyre szóló impresszárió szükséges, pénzt befektető menedzser, hangos propaganda, nagy adag szerencse - s máris kész a világkarrier, miközben számosan vannak, akik nem kevésbé tehetségesek, mint a sztárolt világnagyságok, csak éppen nem kerülnek be a nemzetközi zenei élet vérkeringésébe. Egy ízben Jugoszláviában énekeltem Verdi Requiemjében, amelynek szoprán szólistája Szvetlana Kotlenko volt. Megjelenésében nem tűnt rendkívülinek, ám amikor megszólalt, fantasztikus volt. A koncert után nem tudtunk hazarepülni, mert kitört a háború és így néhány napot együtt töltöttünk. Mesélt pályájáról, amely nagyon nehezen indult, de szorgalommal, kitartással és nagy akarással eljutott a csúcra, túl a negyedik ikszen. A Covent Garden sztárja lett, a sors kegyetlen fintora, hogy 48 évesen infarktuszban meghalt. „A világkarrierben - mondta - az is benne van, hogy mennyire veszed fel a pofonokat, mennyire vagy képes túrni a csapásokat és azokat pozitívumra fordítani.” Szvetlánának igaza volt. Megerősített hitemben és elhatározásomban, hogy csak önmagamra, a magam erejére számítva juthatok előbbre, olyanok nélkül, akik benyújtják a kötelező hálaadás számláját. Ez a felismerés felszabadított.

– *Három évvel ezelőtt megkereste Éva Randovát, a brnói Opera igazgatónőjét. Próbáéneklésre utazott ki?*

– Igen, mert úgy éreztem, újítanom kell. Megfelelő impresszállás hiányában magam kutattam lehetőségek után. Szándékosan jegyzem meg, hogy Mozart Titusának és Donizetti kegyencnőjének egy-egy áriáját énekeltem. Randova asszony csak annyit kérdezett: mikor akar végre drámai mezzo-szerepeket énekelni?! Meglepetésemet látva közölte: Aida-bemutatójukon szívesen látna Amnerisként. Egyetlen kikötése volt: bemutatkozásom dönti el, hány előadásra szerződtet.

– *1993 decemberében debütált Brnóban, mára viszont már rendszeres vendégművésze a prágai Operának.*

– Randova asszony elégedett volt velem és azonnal további hét előadást kaptam. Nagyon jó nemzetközi énekesgárda jött össze Brnóban. Az Aida-

produkció színvonalához, sikeréhez hozzájárult a színház világhírű kórusa, a zenekar kiegyensúlyozott hangzása, a díszletek érdekesek, a jelmezek gyönyörűek voltak, a rendezés pedig a legszigorúbb kritikusokból is elismerést váltott ki. Egyszóval, remek indulás volt. Randova hamarosan Prágába került, az opera intendánsi székébe, és vitte magával a szólistákat, köztük engem is, így a következő év tavaszán már Prágában énekeltem Amnezist, ahol egyébként csak kis létszámú, alig 20-25 fős szólistagárda van. Általában minden szerepkörre van énekes, a produkciókat azonban külföldi vendégekre építik. Randova kemény és szigorú, bár maga is gyakorló énekművész külföldön, gyakran tartózkodik otthon, minden apró részletre figyel, a próbákat személyesen felügyeli, s ha kell, korrigál. Célja egy új, nemzetközi operacentrum megteremtése.

Mozart Titus kegyelmének Sextusa

– „Újjászületéséről” videokazetták tanúskodnak. A látottak meglepetésként szolgáltak: egy egészen más Bokor Juttát ismertem meg. Amnerise és Carmenje – merthogy júniusban már ez utóbbit is énekelte – egyaránt az újdonság erejével hatott.

– Egy évvel ezelőtt kért fel az intendánsnő Carmenne. Időt kértem, hiszen még nem tudtam a teljes szerepet, így nem a premieren, hanem később álltam be az előadásba. Prágában Bizet első változatában játsszák a művet, tehát a recitativók helyén prózát kell mondani, természetesen franciául. Egy évig dolgoztam a szerepen. Nagyon sok segítséget kaptam Kaposi Gergely karmestertől, Merczel Mária rendező kolléganőmtől, aki a francia kiejtésemet is korrigálta, lévén, hogy ezt a nyelvet nem tanultam. A színpadi mozgásban Gábor Zsuzsa balettművész segített. Megkaptam a prágai rendezés

videofelvételét, amelyhez igazodva Carmenem egy kicsit mágus, egy kicsit őrült, néha közönséges, ha kell, uralkodó, elementáris szerető és érzelmeit vesztett, rideg nő. Minden oldalról körül járva Carment, aprólékosan kidolgozva a szituációkat vágtam neki a produkciónak, néhány próbával. Bármennyire éreztem a biztonságos felkészülést, nem tagadom: tizenhárom évi gyakorlattal a hátam mögött az első előadáson komoly lámpalázam volt. Nagy önuralommal végül is levetkőztem magamról ezt az érzést, tudtam, nincs veszítenivalóm, csak nyerhetek.

Carmen Prágában

– *Eredmény?*

– Folyamatos szerződés további előadásokra és újabb felkérés a következő szezonra, a Gioconda szerepére.

– *Prágában tehát csatát nyerve, új szerepkör gazdája lett. Itthon is kinőtte nadrágszerepeit?*

– Nem egészen. Talán mert egyoldalúan ismernek és nem használják ki adottságaimat. Bár ezen nem csodálkozom, mert ami az utóbbi években anyaszínházamban történt, az bizony nem szívderítő. Hiányzik a folyamatos műhelymunka. Hiányoznak a szakértők, akik odafigyelnek arra, hogy ki, mit és hogyan csinál, hol tart és adott hangji állapotában mire használható. Vagyunk, dolgozunk, énekelünk. Sajnos senkinek nem fontos, hogy miképp élsz. Pedig igazán nincs mit szégyellnünk, annyi idehaza a tehetséges művész, legtöbbjük minden este a legjobb tudását igyekszik nyújtani, de a pályák egymás mellett, párhuzamosan futnak és sehol nem találkoznak. A korábbi baráti kapcsolatoknak, az előadások utáni együttlétnek, jóízű beszélgetéseknek is vége. Mindenki menekül haza a saját várába. Az anyagi megbecsülés hiánya olyasmire kényszerít egyeseket, amelyek szerintem méltatlanok a művészethez.

Ki így, ki úgy igyekszik jövedelemhez jutni, ha saját adottságaiból nem tud megélni. A pénzmarkában eszközzé silányul a művészet! Érthető, hogy mindenki, aki adottságait ilyen körülmények között mégis megőrzi, másutt keres boldogulást, esetleg véglegesen, ha van hozzá ereje. Vámos László halála után még jobban szétzilálódott a társulat erkölcsi, etikai tartása. Az új vezetésben már csak reménykedni lehet, de évek kellenek, amíg helyre áll az értékrend. Augusztusban, az idén első ízben megrendezett Tihanyi Ünnepi Játékokon két szereppel is gazdagodik. A Parasztbecsület Santuzzájával és Kókai Rezső István király című opera-oratóriumának Gizella királynéjával.

– *Mire ez az interjú megjelenik, már túl lesz mindkét premieren.*

– Santuzza számomra nem újdonság, hiszen koncertszerű előadáson már énekeltem, Záborszky Kálmán vezényletével. Ezúttal ismét ő dirigálta. Egyébként az ő nevéhez fűződik a tihanyi játékok ötlete, kivitele is. A feladat nagyon izgalmas volt, hiszen a rendező Horváth Zoltán elképzelése szerint Santuzza beleőrül szégyenébe. Az István király partitúrájára Záborszky Kálmán talált rá. A művet egyébként a negyvenes években mutatták be az Operaházban. Néhány előadás után azonban eltűnt a süllyesztőben. A milicentenárium okán a Szent István Király Zenekar vezető karnagya kísérelte meg felkutatni a művet és a közönség elé vinni.

– *Hogyan fogadta Gizella királyné szerepét?*

– Őszintén mondom, nagy örömmel. Meghatóan szép Kókai Rezső opera-oratóriuma. Nem is értem, hogy juthatnak ilyen értékes művek az elhallgattatás sorsára! Az István király elsődlegesen kórusmű, nem véletlen műfaji meghatározása, de zeneileg kimunkáltak a szereplők is. Gizella állandóan jelen van, biztos társa Istvánnak, noha házasságuk politikai indíttatású. Gizella István árnyékában él, a zene eszköztelenül, elegánsan jelzi királynéi jelenlétét. Kevés ugyan a látványos énekszóló, de Imre herceg halálára egy népdalszerű, stilizált, gyönyörű siratót azért komponált a zeneszerző Gizellának.

– *Milyen további szerepek várják idehaza?*

– Elsősorban régi, repertoár-szerepeim. Nagyon örülök, hogy visszakerül a műsorrendre Flotow Mártája, amelyben Nancyt énekelem. A rózsalovag felújításán Octavianra is kitéztek. Nadrágszerepeim közül ez a legkedvesebb...

Mátai Györgyi

A ZENE SEGÍT MEGTALÁLNI A BELSŐ HARMÓNIAÁT

Opera az iskolában²

Ha kell, zeneházat igazgat, ha kell, nagykövetként jár-kel az országban, tanítványokat fogad, vagy éppen egy áriával kápráztatja el a közönségét. Most éppen lemezt készít, hogy az általános iskolások hosszú idő után új felvételen hallgathassák meg az énekórákon a Péter és a farkast. Bokor Jutta operaénekesssel, az Opera nagykövetével beszélgettünk.

– *Ki lehet az Opera nagykövete, és mi a feladata?*

– Az Erkel Színház újranyitásával csaknem egy időben, 2013 őszén a Magyar Állami Operaház főigazgatója, Ókovács Szilveszter indította el a nagykövetprogramot, melynek lényege, hogy járjuk az országot, s közben megismertetjük, közelebb hozzuk a gyerekekhez az opera és egyáltalán a komolyzene világát. A cél tulajdonképpen az, hogy bekapcsoljuk az ország iskolahálózatát az Opera és az Erkel Színház vérkeringésébe. A nagykövek általában olyan magánénekesekből kerülnek ki, akik elérték egy bizonyos kort, így az Operaház magánénekesként már nem foglalkoztatja őket, viszont éreznek még magukban elég erőt és elhivatottságot erre a feladatra. A posztra egyébként pályázni kellett, fel kellett vázolnunk egy tematikát az elképzeléseinkről. Ebben a munkában nagyon nagy segítséget jelentett a Bartók-ház.

– *Amelyet 2006 óta irányít, hiszen ekkor kérte fel Rákosmente Önkormányzata a Rákoshegyi Bartók Zeneház Közalapítvány vezetésére. Mennyire tud párhuzamosan működni, illetve mennyire egészíti ki egymást az igazgatói és a nagyköveti feladatkör?*

– Mire ez a nagykövetprogram elindult, már hét éve vezettem a közalapítványt, s ennek keretében folyamatosan tartottam, s tartom ma is, az interaktív előadásokat, ahogyan szoktam mondani, „kicsiknek és nagyiknak”. Vagyis a legkisebbtől a legidősebb korosztályig kínálunk tartalmas szórakozást. Persze, amikor elkezdtem működtetni ezt az alapítványt, őszintén szólva, fogalmam sem volt, mi lesz a feladatom. Azt hittem, csak valamiféle aláíró díszpinty leszek, aki megjelenik a különböző programokon, szervez néhány koncertet, és kész. Egyáltalán semmilyen hasonló jellegű tapasztalatom nem volt, hiszen akkor még nagyon aktív operaénekesként dolgoztam. Ahogy aztán teltek az évek, szép lassan beletanultam mindenbe, így amikor jelentkeztem nagykövetnek, pontosan tudtam, mit vállalok, s ma már minden szóba jöhet és minden kérhető, ami az operairodalomban megtalálható.

---

² Barta Boglára interjúja: Magyar Demokrata 2015/10. (2015.III.10.)

Bokor Jutta (T. Szántó György felvételei)

– *Hogyan kell elképzelniük mondjuk egy általános iskolai operaórát? Menynyire elfogadóak, befogadóak a gyerekek, van-e valamilyen különleges módszertana ezeknek a foglalkozásoknak?*

– Művészemerként nagyon fontos számomra az első benyomás. Ahogy belépek a terembe, rögtön elkezdem fürkészni a gyermekek arcát, keresem magamnak azokat, akiken első pillanatra látszik a nyitottság, az érdeklődés, vagyis akikkel majd kommunikálni tudok, így nem is létezik egyetlen, kizárólagos módszer, mert fogalmam sincs, hogy ami az egyik gyereknél működik, a másikinál nem mond-e csődöt. Minden iskolába azzal a határozottsággal megyek be, hogy ott és abban a pillanatban azt fogom nekik adni, amire szükségük van. Mindig várom a visszajelzést, s az igazán fantasztikus az, amikor meg is kapom. Ha nem, akkor nagyon szenvedek, de hála istennek, ilyen talán ha kétszer fordult eddig elő.

– *Vannak emlékezetes sikerei?*

– Egyszer lementem egy kicsiny falu tizenkét évfolyamos iskolájába. A gyerekek nagy ellenszenvvel fogadtak, olyannyira, hogy folyamatosan bekiabáltak az előadás első perceiben, hogy „itt nem lesz semmilyen operázás”. Eközben én zavartalanul tanítottam a Hány János-dalokat úgy, hogy a legnagyobb hangadót is igyekeztem bevonni a produkcióba, például felkértem táncolni. Láttam, hogy egyre inkább zavarba jön, de most már attól, hogy élvezi, amit csinállok. Aztán mire letelt a negyvenöt perc, megkért, hogy énekeljek fel a mobiljára csengőhangot. De komoly visszaigazolást jelentett az is, amikor egy pécsi iskola érettségiző diákjainak a Bánk bánt kellett bemutatnom, mely annyira jól sikerült, hogy csaknem három órát töltöttünk együtt, miközben észrevétlenül átvettük az egész érettségi tételt.

– *Melyik korosztállyal szeret a leginkább dolgozni?*

– A legkisebb, óvodás gyerekek ugyan tüneményesek, mindennek örülnek, és mindenre hajlandóak, vagyis csupa öröm és szórakozás velük dolgozni, de ha választhatok, akkor mégis inkább a sokkal visszahúzódnóbb középiskolásokat mondanám. Ők éppen abban a dackorszakban vannak, amikor bármilyen szülői vagy felnőtt kérésre bezárkózással felelnek, ráadásul ekkor a legerősebb a virtuális világ veszélye is, amikor nem a személyes találkozásokon alapuló kapcsolatokkal kommunikálnak, hanem egymást húzzák bele a legrosszabbakba. Nekik általában a Jancsi és Juliskát szoktam bemutatni, még akkor is, ha a pedagógusok sokszor értetlenkednek emiatt, mondván, hogy az a kicsiknek való. De ez egyáltalán nem így van, gondoljunk csak bele a történet pszichológiájába, abba, hogy milyen kapcsolat van a szereplők, így a mostoha, az édesapa és a testvérpár között. Vagyis néhány jól irányított kérdéssel a gyerekek képesek a legbensőbb félelmeiket a felszínre hozni, nem egyszer iszonyatos nagy terheket ledobni a vállukról.

– *Nagyon sok zenei tehetségkutató-verseny zajlik napjainkban. Mennyire segítenek ezek a gyerekek zenei fejlődésében, esetleg karrierjében?*

– Sajnos ezek a nézők és a résztvevők felé is azt sugallják, hogy ha egy kicsit közönséges, abszurd, hovatovább ordenáre vagyok, akkor egy ország felfigyel rám. Kikerülök a szisztematikus tanulást és készülést, s ezzel azt is, hogy az énekesi pályán messzebbre jussanak. Lehet, hogy a győztes egy évig kap havonta egymillió forintot, de a következő évben kicsúszik a lába alól a talaj, mert sztárnak hiszi magát. A sztárság azonban csak pillanatnyi állapot, így sokkal inkább nevezném őket hullócsillagoknak. Ezek a gyerekek nem tudják, mit vállalnak. - A napokban veszik fel lemezre a Monarchia Kamarazenekar közreműködésével Szergej Prokofjev Péter és a farkas című darabját, ami a tervek szerint ezer példányban jelenik majd meg, s az iskolák szabadon felhasználhatják azénekkórákon. *Változtattak-e valamit azeredeti művön?*

–A Péter és a farkassal már nyolc éve foglalkozom, hiszen a Bartók Zeneházba olyan darabokat kerestem, amelyek gyerekkoromban maradandó élményt jelentettek számomra. A Péter és a farkas pedig ilyen. Mivel a Bartók-házban nagyon pici pódiummal és nézőtérrel rendelkezünk, a zenészek sem lehetnek sokan. Ezért ezt a nagyzenekari művet átírtuk egy rézfúvós kvintettre, de rá kellett jönnünk, hogy a trombita soha nem lesz olyan kecses, mint a vonósok, s a darab a lemezen csak akkor lesz igazán ütős, ha azok a hangszerek szólalnak meg, amit a zeneszerző, Szergej Prokofjev leírt. Ugyanakkor a szöveget a mai gyerekek nyelvére aktualizáltuk, s ahol a történet és a zeneszerző megengedte, igyekeztem ritmikus szójátékokat is kitalálni, melyektől nagyon élővé vált. A lemez második oldalára pedig egy személyes kedvencemtől, Richard Strausstól válogattam dalokat. Ennek apropóját a halálának 150 éves évfordulója mellett az

adta, hogy ha a gyerekek az alsó tagozatban megtanulják a Péter és a farkast, a felsősöknek a tanárok tudjanak mutatni egy olyan zeneszerzőt, akinek gyönyörű, bár nem annyira ismert operái vannak.

– *Egy lemez kiadása nem kevés pénzt jelent. Kaptak rá támogatást?*

– A Nemzeti Kulturális Alap pályázatán nyertünk rá 1,9 millió forintot, illetve másik nagy támogatónk Rákosmente Önkormányzata. Érdekesség, hogy a lemezborítón az informatikusunk tizenöt hónapos kisfia, Zsolti lesz látható, aki amellet, hogy tüneményes gyerek, személyes sikerem is. Követtem Kodály Zoltán elméletét, miszerint „a zenei nevelés a születés előtt kilenc hónappal kezdődik”, így, amikor az anyukája állapotos lett, azonnal belevágtunk, vagyis gyakorlatilag a fogantatásától kezdve máig végighallgatta a Bartók-ház minden koncertjét. Pár hónapos korában csak szépen végigaludta az előadásokat, majd egy kortárs zenei hangversenyen felállt a mamája ölében, s a zene alatt végig figyelt. Amikor azonban a zongorista túl hosszan rakta ki a kottákat a kottaállványra, elkezdett kurjongatni, ezzel jelezte elégedetlenségét. Persze ettől még nem biztos, hogy zenész lesz, de hogy zeneszerető emberré válik, arról meg vagyok győződve. Vagyis egy szülőnek, nevelőnek komoly felelőssége van abban, merre tereli a gyermekét. Vallom, hogy mindenkinek kell valamilyen szinten zenét tanulnia, mert a zene a gyermeket kiegyensúlyozottabbá teszi, segít megtalálni a belső harmóniáját.

BOKOR JUTTA JÁNOSHALMÁN³

Az operanagyköveti program keretében BOKOR JUTTA operaénekes rendhagyó énekórát tartott diákjainknak április 12-én. Az interaktív órán Kodály Zoltán: Hány János című daljátékát mutatta berendkívül érdekesen. Énekelt, részleteket vetített, játszott a gyerekekkel, katonákat sorozott, táncolt velük, kánonban daloltunk együtt. Az alsósok nagyon aktívan részt vettek, szereplői lettek a daljátéknak. A tanulók lerajzolták a szereplőket, amiből kiállítást is rendeztünk. Bokor Juttae lőkészítette az „OPERAKALAND” 2019. május 2-i előadását, amelyet 50 diákkal készülünk megnézni az Erkel Színházban.
„Legyen a zene mindenkié!” - Kodály Zoltán

Fotó: Sz. Gy.

Helyi Érték: Bokor Jutta operaénekes (2019.06.12.) (30:42)

Rákosmente TV

Bokor Jutta - operaénekes, a Rákoshegyi Bartók Zeneház Közalapítvány kuratóriumi elnöke (36:28)

DÉLELŐTT - Dido és Aeneas - Bokor Jutta (12:13)

EWTN Katolikus Televízió

Délelőtt - Bartók Béla születésének 140. évfordulója - Bokor Jutta - 2021-04-06 (19:30)

Nagykörút - 2022.11.12. - hatoscsatorna (49:59)

DÉLELŐTT - "Bartók megszólal" - Bokor Jutta (10:58)

---

³ Hunyadi népe 2019. május

KÜLÖNLEGES ZENEI MŰVEK, SZÍNES NARRÁCIÓ ÉS KORABELI DOKUMENTUMOK

BARTÓK MEGSZÓLAL⁴

Nemcsak arról van szó, hogy Bartók Bélát újra a magyar kultúra centrumába kellene állítani, de szükséges az is, hogy minél alaposabban megismerjék őt és munkásságát a mai fiatalok. E célok jegyében született meg még 2005-ben a Rákoshegyi Bartók Zeneház, amelynek gondozásában nemrég egy különleges lemez jelent meg a valaha élt egyik legzseniálisabb zeneszerzőről.

Bokor Jutta a Rákoshegyi Bartók Zeneház színpadán

Mindig valamilyen különös atmoszféra öleli körül a kúriákat, ezeket a régi, nemesi épületeket. A házak érdekes, kecses, egyszerre mégis szerény és mértéktartó formái, díszítései, a többnyire tágas, rendezett kertek és az azokban lakó csend okozza mindezt: a múlt, a hagyomány, az emlékezés világa ez, amely mégis alig várja, hogy újra élénkké tegyék.

A rákoshegyi kúriában

Bartók Béla 1912 és 1920 között élt egy ilyen grófi kúriában Rákoshegyen. Az akkor még önálló településről naponta vonattal járt be a fővárosba. Hosszú utat kellett megtennie a háztól a vasútállomásig. Reggel, Pest felé menet még csak hagyján, de ha késő este tért haza, joggal tarthatott attól, hogy a vasútállomástól vezető úton megtámadják. Jó, ha negyvenöt kilót nyomott, csekély súlya, törékeny fizikuma miatt nyilvánította „untauglichnak”, azaz szolgálatra alkalmatlannak a hadsereg. A rákoshegyi zeneházban, de a hangoskönyvben is látható az a hivatalos irat, amelyben a zeneszerző, talán éppen egy ilyen esti támadástól tartva, fegyvertartási engedélyért folyamodott a hatóságokhoz - egyébként eredményesen.

---

⁴ Sinkovics Ferenc írása (Magyar Demokrata 2019/2.) Fotók: T. Szántó György

Sok más hasonló személyes történetet őriz ez a kis múzeumszerű intézmény, amely hosszú évek méltatlan pusztulása után 2005-ben nyerte el mai, összetett funkcióját. A helyi önkormányzat ebben az évben kérte fel a közelben lakó Bokor Juttaoperaénekest, hogy művészeti vezetőként varázsoljon „élő” zeneházat az épületből. A művésznő többféle anyagi forrásra, mindenekelőtt az önkormányzat támogatására számíthatott, emellett operagálát is szervezett a Zeneakadémián, hogy az induláshoz pénzt gyűjtsön. Az akkor regnáló szocialista kormány kezdetben ugyan idegenkedett a felújítás ötletétől, ám valahogy mégis jutott hatvanmillió forint a felújításra. Az ebből újjávarázsolts ház berendezése eleinte nyolcvan székből, öt csillárból és öt tükörből állt. Mivel a teljes Bartók-hagyaték a budai, Csalán utcai Bartók Béla- emlékházba került - 1932-től ebben a Bauhaus-stílusú villában élt a zeneszerző, Bokor Jutta igyekezett az ott látható bútorokhoz hasonlókat beszerezni Rákoshegyre is: itt minden berendezési tárgy, hála a különböző hagyatékok tulajdonosainak és a közönség önzetlen adományainak, a mai napig, ha nem is közvetlenül Bartóktól, de az ő korából származik.

Bogaras zeneszerző

A Rákoshgyi Bartók Zeneház azonban sokkal több, mint egy szépen berendezett kiállítóhely. Az intézmény igazi centruma az a kisebbfajta terem, ahol Bokor Jutta különböző programokat, koncerteket és versenyeket szervez. A helyiség mindenekelőtt Bartók tisztelőinek közösségformáló tere, de rendszeresen fogad iskolásokat, gyerekeket is, színes, izgalmas vetélkedőkkel, ismeretterjesztő előadásokkal. Utóbbiak figyelmének elnyerése különösen nehéz feladat, a Magyar Állami Operaház hivatalos operanagyköveteként a már régóta az országot járó Bokor Jutta azonban ért a diákok nyelvén. Színes történetei nemcsak Bartókot, a nagy zeneszerzőt, hanem Bartókot, mint magánembert is megidéznek a szerelmeink vagy a híres bogárgyűjteményén keresztül. A központi helyszínül szolgáló teremnek egyébként kivételesen jó az akusztikája, nem csoda, hogy jazzmuzikusok, így a szaxofonos *Borbély Mihály* is, készítettek már itt CD-t.

A nemrég megjelent, Bartók megszólalt 1911–1920 című hangoskönyvben most azok a darabok csendülnek fel, amelyeket a zeneszerző dokumentálhatóan ebben az épületben komponált: Op. 14 szvit, Op. 15 dalciklus, Nyolc magyar népdal, Három burleszk, Allegro barbaro, és még hosszan sorolhatnánk. A rákoshgyi kúriában született Bartók színpadi trilógiája is, A kékszakállú herceg vára, A fából faragott királyfi és A csodálatos mandarin, ezek azonban technikai és jogvédelmi okok miatt sajnos nem kerülhettek fel a mostani lemezre. A Nemzeti Kulturális Alap, Rákoshmente Önkormányzata, Rákoshmente Lengyel Kisebbségi Önkormányzata és Schmitt Pálalapítványa is támogatta az albumot,

amelynek valamennyi felvétele a zeneházban készült 2018 júniusa és szeptembere között *Berczelly István, Bokor Jutta, Borbély László, Dallos Erika, Gonda Katalin, Hegedűs Endre, Kovácsházi István, Mohai Gábor és Sümegi Eszter* közreműködésével. A meghitt, bensőséges zenei világot gazdag narráció kíséri, ehhez csatlakoznak a korabeli dokumentumok, fotók, karikatúrák és *Nagy László* Bartók című verse, az összekötő szövegeket Bokor Jutta írta hosszas és alapos levéltári kutatómunkára támaszkodva.

Nyughatatlan „idegember”

Mindezzel azt szeretné elérni, hogy Bartók Béla minél közelebb kerüljön a mai generációkhoz. Mert ki is volt ő a zsenialitásán túl? Egy magába zárkózó, nyughatatlan idegember. Gyenge fizikuma ellenére óriási szellemi energiákat mozgósított alkotás közben, szinte belebetegedett munkáiba. Sohasem volt saját tulajdonú otthona, és sohasem lakott tovább nyolc évnél egyetlen helyen. Római katolikusból lett unitárius, mert vonzotta az igazságosság, az egyenlőség és a népiség gondolata. Személyiségének érdekes, nyughatatlanságával ellentétes pszichológiai lenyomata, hogy kézírása, kottaképe épp olyan nemes vonalú és szép, mint amilyen talán csak *Mozarté* volt a zenetörténetben.

Bartókot mindazonáltal nem az élet kezdete, hanem az elvágódás, a befejezés, a halál misztériuma érdekelte. Alkotásaiban egyszerre van jelen a hagyomány és a modernitás, a múlt és a jelen, zenei érdeklődésének meghatározója a ritmus. Összetett, sokfelé ágazó, rejtélyes és nagy hatású életműve követendő példa az utókor – nem csak zenésztársadalma számára. Nem véletlen, hogy Bokor Juttafuresa árat szabott az egyébként valamennyi levéltár, könyvtár, iskola, illetve oktatási intézmény által ingyenesen igényelhető új kiadványnak. Azt, hogy vetítésenként legalább 50-100, Bartók zenéjét ismerő vagy megismerni akaró fiatal lássa.

Bokor Jutta és a gyerekek a Bartokról szóló előadáson

IV.
BOKOR JUTTA VÁLOGATOTT HANGFELVÉTELI
MAGYAR SZERZŐK MŰVEIBŐL

Sechs lieder - Der Trompeter an der Katzbach (Anon.) Op.46. No 4 (4:11)

Vier lieder - Sommerlied (Ferdinand von Saar) Op.34. No 1 (3:27)

Zwölf lieder Op.18. - Sonntagsruhe (Klaus Groth) Op.18. No 1 (2:38)

Vier lieder - Im Garten fand ich eine selt'ne Blume (Mirza Schlaaffy) Op.34. No 4 (1:21)

Vier lieder - Marie (Anon.) Op.21. No 2 (2:12)

Zwölf lieder Op.18. - Er sagt' mir so viel (Klnus Groth) Op.18. No 10 (1:40)

Zwölf lieder Op.18. - Wenn die Lerche zieht (Klaus Groth) Op.18. No. 2 (0:54)

Zwölf lieder Op.18. - O willst mich nicht mitnehmen (Anon.) Op.18. No 11 (1:26)

Zwölf lieder Op.18. - Weinet um sie (Lord Byron) Op.18. No 7 (3:08)

© 2002 HUNGAROTON RECORDS LTD.

Soha annyi világpremier nem született Hungaroton-embléma alatt, mint az ötvenéves cég legutóbbi évtizedében. Méltatlanul elfeledett szerzők értékei ébredtek új életre a kiadói felfedezőkedv jóvoltából, sőt már a közgondolkodásba is befészkelte magát bizonyos rokonszenves kétely: vajon a kismesteri besorolás, ami a 20. századi zenetudomány álláspontját rögzíti a génuszok mögötti másodvonal megítélésében, ma is helytálló-e, vagy némely esetben kiigazításra, netán átminősítésre szorul. Vegyük például a nagyromantika egyik utóvédjeként számon tartott, különös pályáivet bejárt

Goldmark Károlyt. Gazdag életművéből manapság koncerteken legfeljebb a Sakuntala-nyitányt hallani, operapartitúrái közül pedig idehaza egyedül a Téli rege szólal meg rendszeresen – de csak mint balettmuzsika, Seregi László Makrancos Katájának előadásain. Holott a Monarchia korabeli Magyarországnak világhírű zeneköltője Liszt mellett az a Goldmark volt, akinek főműve, a Sába királynője Európa és Amerika harmincnál is több operaházában kilenc nyelven aratott sikert. Most ennek a diadalmas zenedráma-karriernek a hajszálgököreit tapinthatjuk ki a szerző 1859 és 1879 között írt dalaiban, és mondhatom, a felfedezés élményével hat a Bokor Jutta és Gulyás Márta közös produkcióját rögzítő CD. A korongon sorakozó négy ciklus mindegyike opus-számot visel, tehát a már saját hangján megszólaló komponista munkája; a legkorábbi dal 1859-ben keletkezett, alig egy évvel azután, hogy első szerzői estjének konklúzióit levonva a huszonnyolc esztendő fiatalember teljes addigi termését megsemmisítette. Önkontrollja később is szilárd maradt: kitaposott magának egy keskeny ösvényt, amelyen a „romantika úthálózatában (...) csakis ő közlekedett” (Kecskeméti István). De a génuszok ihletése azért végigkísérte életútján, s e kötődésekről a CD hitelesen tájékoztat. Az énekesnő sötét aktja ugyan elég súlyos a dalok szövetéhez képest, a voce hajlékonysága azonban a lírai pianissimók finom kivitelezését is szavatolja, a zongorapartner dinamikai és színskálája meg vetekszik egy szimfonikus zenekaréval.

Kerényi Mária

(Gramofon 2002/4. (Tél))

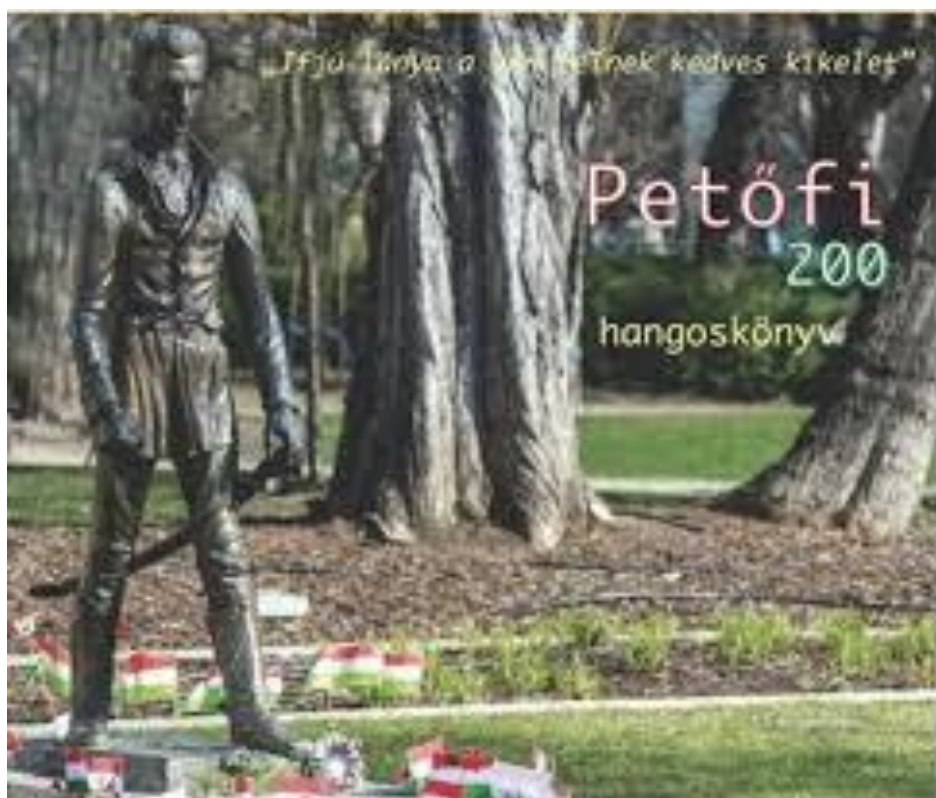
***

Kodály Missa brevis Gloria (4:21)

Bartók Béla: Nyolc magyar népdal (12:03)

Bartók Béla Emlékhangverseny a péceli Ráday-kastélyban. Előadják: Bokor Jutta és Király Csaba 2017.05.21. Rendező a Péceli Parnasszus Alapítvány: <http://www.peceliparnasszus.com/>

***

Szerkesztette és közreműködik (ének, szavalt): Bokor Jutta

„Ifjú lánya a vén télnek kedves kikelet” Petőfi 200 hangoskönyv		
1. Hubay Jenő: Ereszkedik le a felhő – Ambrus Ákos, Miczinger Ilona		2'25"
2. Petőfi Sándor: Mint felhők a nyári égen – Bokor Jutta		1'35"
3. Mosonyi Mihály: Szerelem, szerelem – Sipos Marianna, Miczinger Ilona		3'04"
4. Petőfi Sándor: Fekete föld – Bördi András		0'39"
5. Friedrich Nietzsche: Nachspiel – Bokor Jutta, Miczinger Ilona		1'16"
6. Petőfi Sándor: A Tisza – Mohai Gábor		3'45"
7. Kerekes János: Ezrivel terem a fán a meggy – Ambrus Ákos, Miczinger Ilona		1'16"
8. Petőfi Sándor: Sáros a hó, szalad a szél – Mohai Gábor		0'45"
9. Friedrich Nietzsche: Unendlich – Bokor Jutta, Miczinger Ilona		2'17"
10. Petőfi Sándor: A tavaszhoz – Bördi András		1'13"
11. Friedrich Nietzsche: Verwelkt – Bokor Jutta, Miczinger Ilona		0'53"
12. Petőfi Sándor: Egy estém otthon – Bördi András		2'04"
13. Hubay Jenő: Hozzám jössz-e? – Sipos Marianna, Ambrus Ákos, Miczinger Ilona		3'25"
14. Petőfi Sándor: Javulási szándék – Mohai Gábor		1'17"
15. Hajdú Mihály: Megy a juhász a száron – Sipos Marianna, Miczinger Ilona		1'12"
16. Petőfi Sándor: Dinomdánom – Mohai Gábor		1'22"
17. Hubay Jenő: Gyere lovam – Ambrus Ákos, Miczinger Ilona		2'07"
18. Petőfi Sándor: Füstbe ment terv – Mohai Gábor		
19. Hollós Máté: Tündérlátom – Sipos Marianna, Bokor Jutta, Miczinger Ilona		7'08"
20. Petőfi Sándor: Szeptember végén – Mohai Gábor		1'53"
21. Sugár Rezső: Reszket a bokor – Bokor Jutta, Miczinger Ilona		2'39"
22. Petőfi Sándor: A négyókrós szekér – Mohai Gábor		2'03"
23. Csémiczky Miklós: A bánat – Sipos Marianna, Miczinger Ilona		1'05"
24. Petőfi Sándor: Lennék én folyóvíz – Li Zhen Árpád		1'57"
25. Petőfi Sándor: Gyalázatos világ – Bokor Jutta		1'43"
26. Kardos István: A nap házassége – Bokor Jutta, Miczinger Ilona		2'22"
27. Petőfi Sándor: Ki fogja megfektetni a rejtélyt – Bördi András		0'25"
28. Hubay Jenő: A szerelem vándorai – Ambrus Ákos, Miczinger Ilona		2'09"
		összesen: 54'54"

Teljes lejátszási lista megtekintése (28 felvétel)

Válogatás:

02 - Petőfi Sándor: Mint felhők a nyári égen (1:35)

(Bokor Jutta – szavalat)

05 - Friedrich Nietzsche: Nachspiel (1:17)

(Bokor Jutta – ének, Miczinger Ilona – zongora)

09 - Friedrich Nietzsche: Unendlich (2:18)

(Bokor Jutta – ének, Miczinger Ilona – zongora)

11 - Friedrich Nietzsche: Verwelkt (0:54)

(Bokor Jutta – ének, Miczinger Ilona – zongora)

19 - Hollós Máté: Tündérialom (7:09)

(Bokor Jutta és Sipos Marianna – ének, Miczinger Ilona – zongora)

21 - Sugár Rezső: Reszket a bokor (2:01)

(Bokor Jutta – ének, Miczinger Ilona – zongora)

26 - Kardos István: A nap házaselete (2:23)

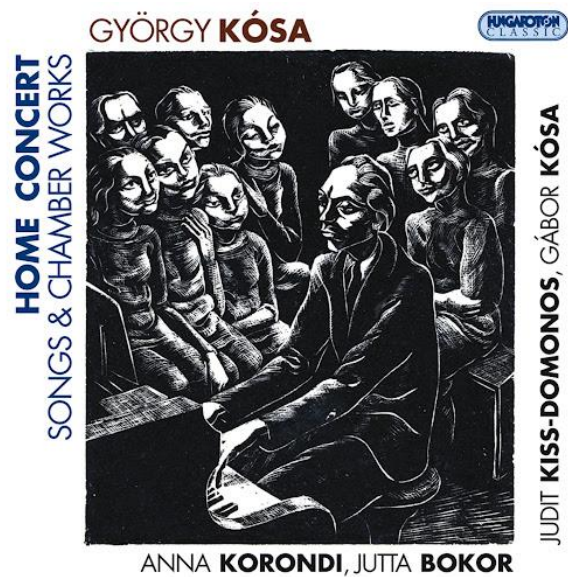
(Bokor Jutta – ének, Miczinger Ilona – zongora)

Teljes lejátszási lista megtekintése (34 felvétel)

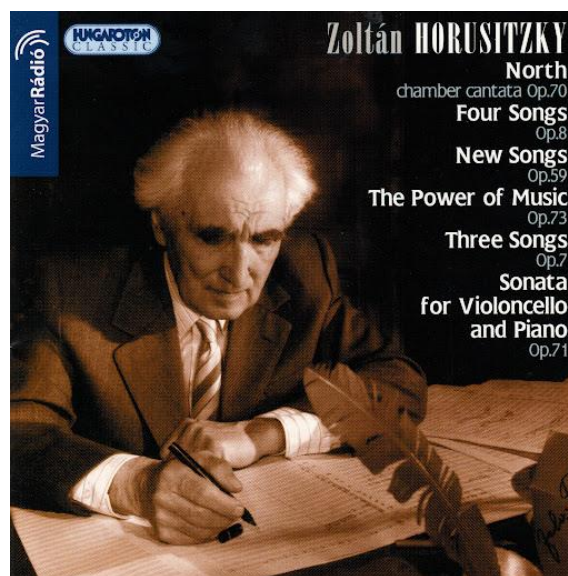
© 2000 HUNGAROTON RECORDS LTD.

[Teljes lejátszási lista megtekintése](#) (19 felvétel)

2007 HUNGAROTON RECORDS LTD.

[Négy dal: No. 2 Ha a szemem lefogták](#) (1:37)

[Négy dal: No. 3 Vallomás a szerelemről](#) (1:05)

[Négy dal: No. 5/5 Arany felhő](#) (1:39)

[Négy dal: No. 5/2 Az őszi tücsökhöz](#) (3:14)

Új dalok: No. 2 Szeretném, ha volnál (3:47)

Új dalok: No. 3 Találkozás (2:54)

Új dalok: No. 5 Szelíd imádság (3:55)

Új dalok: No. 6 Az Ősz muzsikája (2:56)

© 2005 HUNGAROTON RECORDS LTD.

***

Petrovics Emil emlékkoncert (43:26)

Petrovics Emil: Álmos, kicsiny madársereg - részlet az I. kantátából

Csemiczky Miklós: Maqam – hat duó fuvolára és mélyhegedűre

Petrovics Emil: II. rapszódia mélyhegedűre

Bartók Béla: Zongoraszvit op. 14., brácsa-zongora változat – Tóth Péter átirata, 2016

Közreműködik: Bokor Jutta – ének, Nagy Edit – fuvola, Nagy Enikő – mélyhegedű,
Szokody Anikó – zongora

***

Balázs Árpád- Baranyi Ferenc: Vádoló múltunk kamaraopera (49:47)

Keveset, és sokszor téves információt tudunk az 1215. év politikájáról, a XIII. századról.
Katona József Bánk bán drámájának története folytatódik a kamaraoperánkban a Monarchia
Vonósnégyes közreműködésével.

Szereplők:

II. Endre király: Vághelyi Gábor

Jolanta királyné: Bokor Jutta

Erzsébet: Denk Viktória

János érsek: Jekl László

Krónikás: Mohai Gábor

Művészeti vezető: Schusztter Andrea